

УЖГОРОД

Представники понад 30 релокованих підприємств днями зустрілися в Ужгородській міській раді із керівництвом міської ради, експертами із працевлаштування ВПО, проєктними менеджерами із грантової роботи.

Про сприяння та допомогу, яку може надати Ужгородська міська рада для кращої адаптації підприємств, що змушені були через військові дії переміститися у безпечніші регіони країни, а саме в Ужгород, із представниками бізнесу спілкувалися міський голова Богдан Андрійів, секретар міської ради Арсен Мелкумян, заступник міського голови Артем Погорелов, в.о. начальника управління економічного розвитку міста Василь Цап, начальниця відділу релокації бізнесу та взаємодії з гуманітарними та благодійними організаціями цього управління Юліана Бокоч.

Також у зустрічі взяли участь начальник Ужгородського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки полковник Ігор Тишук, генеральний директор ПрАТ «Закарпаттяобленерго» Олександр Білак, керівництво та представники Ужгородського МРЕМ, керівник Центру підтримки підприємців «Дія.Бізнес» в Ужгороді Олеся Кайнер, координаторка проєкту ВОНАхаб Ужгород Оксана Майор, голова правління Асоціації проєктних менеджерів «Ядро» Євген Лукша.

Богдан Андрійів, зокрема, зазначив, що міська влада готова максимально сприяти релокованому бізнесу, для цього в управлінні економічного розвитку міста створили відділ релокації бізнесу, який допомагатиме у налагодженні дієвої співпраці між владою та підприємцями, а також у розв'язанні проблемних питань, які виникатимуть.

Закінчення на стор. 2.

УЖГОРОДСЬКА ВЛАДА ГОТОВА МАКСИМАЛЬНО СПРИЯТИ РЕЛОКОВАНОМУ БІЗНЕСУ

В управлінні економічного розвитку міста створили відділ релокації бізнесу – перший в Україні

ЗАКАРПАТТЯ, ЗОКРЕМА УЖГОРОД, Є ПРИКЛАДОМ ДЛЯ ІНШИХ ГРОМАД

щодо організації освітнього процесу та допомоги внутрішньо переміщеним людям

Це відзначив міністр освіти та науки України Сергій Шкарлет на зустрічі у Закарпатській ОВА.

Днями міністр перебував на Закарпатті з робочою поїздкою і на зустрічі в обласній адміністрації, у якій взяли участь керівники краю та Ужгорода, представники департаменту освіти і науки, молоді та спорту ОДА, ДСНС та Нацполіції, наголосив, що наш край – лідер із прийому вимушених переселенців, сюди релоковано найбільше підприємств, понад 400, а те, що вдалося уникнути запровадження комендантської години, а тому працювати і в 4 зміни, свідчить про ефективну роботу місцевої влади різних рівнів та правоохоронців. Передавав також подяку та вітання від прем'єр-міністра Дениса Шмигала й акцентував, що тилові області зараз украй важливі, вони інтенсивно працюють на перемогу, формують у цих умовах не просто обласні, а державний бюджет, тому одна з цілей його приїзду – почерпнути успішний досвід, позитивні практики для використання в інших регіонах.

Начальник Закарпатської ОВА Віктор Микита теж відзначив міську владу Ужгорода, повідомив, що завдяки об'єднанню зусиль громад, ДСНС, у краї діють 95% навчальних закладів, хоча з деяких ще немає можливості переселити внутрішньо переміщених осіб.

Закінчення на стор. 4.

УЖГОРОДСЬКА ВЛАДА ГОТОВА МАКСИМАЛЬНО СПРИЯТИ РЕЛОКОВАНОМУ БІЗНЕСУ

В управлінні економічного розвитку міста створили відділ релокації бізнесу – перший в Україні

Початок на стор. 1.

Зокрема, і в налагодженні необхідної комунікації із представниками різних органів влади та суб'єктами господарювання, послуги яких необхідні для функціонування бізнесу, приміром енерго-, водо- та газопостачання.

У підтримці релокованого бізнесу і депутатським корпусом запевнив присутніх Арсен Мелкумян. Підкреслив, що депутати також готові усіляко підтримувати підприємців, що перевезли свій бізнес в Ужгород, і якщо є потреба, ухвалювати відповідні рішення у сесійній залі – для цього готові розглядати всі проблемні питання.

Заступник міського голови Артем Погорелов зацентрував, що з усіх питань, які виникають, підприємці завжди можуть звертатися у відділ з релокації бізнесу, створений, до речі, першим в Україні, наголосив, що міська рада завжди готова допомагати у

межах своїх можливостей як органу місцевого самоврядування. Учасники зустрічі поінформували про особливості бронюван-

помогу для підтримки власної справи від міжнародних фінансових організацій, а також, що потрібно врахувати при підго-

товці проектних грантових заявок. Домовилися й про створення спільного чату, де обговорюватимуть проблемні питання, анонсуватимуть заходи для бізнесу, обмінюватимуться корисними посиланнями та контактами.

Довідково. Наразі в Ужгород релокувалися близько 120 підприємств – як малих ФОПів, так великих підприємств. За даними Державної податкової інспекції в Ужгороді ГУ ДПС у Закарпатській області, майже 90 із них зареєструвалися у місті, а отже сплачуватимуть податки до місцевого бюджету.

ня працівників підприємств, про послуги, які надає і як працює «Дія.Бізнес», як отримати до-

В ОБЛАСНОМУ ЦЕНТРІ ВІДЗНАЧИЛИ РЯТУВАЛЬНИКІВ

В Ужгороді напередодні Дня рятувальника, який відзначаємо 17 вересня, привітали співробітників оперативно-рятувальної служби Головного управління ДСНС України у Закарпатській області.

самовіддано ліквідовують пожежі, повені, негоди. Побажав міцного здоров'я, щастя в родинях, добробуту й миру, аби завжди повертались із завдань неушкодженими.

Богдан Євстафійович зазначив, що вулицю Болгарську, де, зокрема, розташоване Головне Управління ДСНС України у Закарпатській області, торік капітально відремонтували, наголосив, що і надалі, як тільки дозволить ситуація в країні, продовжать поліпшувати міську інфраструктуру.

Із нагоди Дня рятувальника Богдан Андрій вручив грамоти Ужгородської міської ради: Наталії Груник, методистці обласного методичного кабінету (безпеки життєдіяльності населення) навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Закарпатської області; Галині Луценко, фахівчині навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Закарпатської області.

Також рятувальників привітали голова Закарпатської обласної ради Володимир Чубірко, заступник голови Закарпатської ОДА Ігор Шинкарук, голова Ужгородської районної адміністрації Радіон Кіштулинець. Участь в урочистостях взяла й заступниця голови Закарпатської облради Андріана Сушко. Кращим працівникам вручили нагороди, грамоти та подяки.

Насамперед керівник закарпатських рятувальників Роман Гудак назвав працівників служби справжніми воїна-

ми, хоч і працюють без зброї. Зазначив, що два десятки співробітників ДСНС із Закарпаття днями відправляють на деокуповану територію на Харківщині для забезпечення пожежної безпеки. Ужгородський міський голова Богдан Андрій подякував працівникам ДСНС за те, що втілюють у життя девіз «Запобігти, допомогти, врятувати!».

НАСТУПНОГО ТИЖНЯ – ПРЯМІ ТЕЛЕФОННІ ЛІНІЇ ЗВ'ЯЗКУ З МІСЬКОЮ ВЛАДОЮ!

26 вересня, у понеділок, відбудеться пряма телефонна лінія із заступником Ужгородського міського голови Вадимом Борцем.

27 вересня – із заступником Ужгородського міського голови Василем Пинзеником.

28 вересня можна буде поспілкуватися із заступником Ужгородського міського голови Василем Гомонаєм.

ЧАС ДІЇ прямих телефонних ліній – від 10:00 до 12:00. ПОПЕРЕДНІЙ ЗАПИС – за телефоном (0312) 42 80 31 (ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Після набору міського номеру і з'єднання з комутатором обов'язково слід увести ще три додаткові цифри короткого номеру – 109).

ВИСТАВКА У ГЕНКОНСУЛЬСТВІ УГОРЩИНИ ЗНАЙОМИТЬ ІЗ РІЗНОМАНІТНОЮ ТВОРЧІСТЮ МИКОЛИ ШЕТЕ

Експозицію робіт закарпатського художника, директора галереї «Ужгород» Миколи Шете відкрили 21 вересня в Генеральному консульстві Угорщини в Ужгороді.

Перша персональна виставка митця відбулася, коли йому було лише 20 років, а зараз твори Миколи Шете зберігаються в приватних колекціях Австралії, США, Угорщини, Словаччини, Польщі та інших країн.

Генеральний консул Угорщини в Ужгороді Йозеф Бачкаї, відкриваючи виставку, розповів про творчий шлях художника, який наслідує творчі принципи таких знаних митців, як Йосип Бокшай, Адальберт Ерделі, Володимир Микита, наголосив, що полотно Шете відзначаються любов'ю до пейзажів рідного краю та привітних мешканців Закарпаття.

Хоч картин представлено небагато, проте вони яскраво відображають, якою різноманітною є творчість митця, його художні емоції.

Як важливо зараз, коли Україна відстоює свою незалежність у протистоянні агресії, мати можливість відвідати виставку, яка величезна за це подяка нашим військовим, наголошували у своїх виступах перший заступник голови Закарпатської облради Андрій Шекета, голова Закарпатської організації Національної спілки художників України Борис Кузьма.

Від імені міського голови Ужгорода Богдана Андрія найширіше привітання Миколи Шете з відкриттям виставки в дипломатичному представництві передав заступник міського голови, в.о. міського голови Вадим Борець.

«МИ ХОЧЕМО ЖИТИ БЕЗ ВІЙНИ! ХАЙ БУДЕ МИР НА ВСІЙ ЗЕМЛІ!»

Благодійний концерт під такою назвою відбувся 21 вересня у Міжнародний день миру, на площі Театральній в Ужгороді.

Ініціювала акцію українських, зокрема й ужгородських творчих колективів, виконавців, а також грузинських – грузинська діаспора Закарпаття.

Тих, хто загинув за мир, зокрема, захищаючи світ у протистоянні російській агресії в Україні, на центральній площі Ужгорода вшанували хвилиною мовчання.

Зі сцени під небом до глядачів звернувся Роберт Натрошвілі – Президент грузинської діаспори Закарпаття, науковець і співак, який із початком війни з Києва приїхав у наш край, активно допомагає ЗСУ та вимушеним переселенцям.

ФОТОФАКТИ

Техніку, необхідну для побуту внутрішньо переміщених осіб, які тимчасово живуть у приміщенні Класичної гімназії в Ужгороді, передали представники Благодійний фонд «Стабілізейшен Суппорт Сервісез» (керівниця проєкту на Закарпатті – Анжела Бабкіна) в межах проєкту «Єднання заради дії», що реалізується спільно з IREX in Ukraine.

Допомога загальною вартістю 163 682 тис. грн від закордонних партнерів: пральна машина, мікрохвилюва піч, холодильник, водонагрівач, духовка, мультиварка, електрочайники, праски, розкладні ліжка, ковдри тощо. Частина з цього вже почали використовувати.

Ужгородський міський голова Богдан Андрійов та його заступник Артем Погорелов побували у гімназії і поспілкувалися про потреби переселенців із директором навчального закладу Сергієм Романом. Він зазначив: вже організували все так, що проживання переселенців не перешкоджатиме навчальному процесу. Зокрема, зараз тут проживають майже 4 десятки ВПО, серед яких – 21 дитина.

Ще 200 гігієнічних наборів від благодійного фонду Благодійний фонд «Стабілізейшен Суппорт Сервісез» за підтримки міжнародної організації CARE видали минулого тижня в Центр гуманітарної допомоги "Совине гніздо" вимушеним переселенцям. Набір, як ми вже повідомляли, дають із розрахунку на родину, якщо у сім'ї більше трьох людей – тоді 2 набори.

Гігієнічні набори отримали внутрішньо переміщені особи, які зареєструвалися в Ужгороді і ще жодного разу не отримували таку допомогу або отримували її у травні-червні.
У день матері і дитини (вівторок) можна було отримати набори, у яких – памперси, дитяче харчування, одяг для діточок до 3 років. Таких наборів видали 90.
У четвер волонтери «Совиноного» підготували 100 продуктових наборів з олією, макаронами, вівсяними пластівцями, булгуром, молоком, консервами, шоколадом та печивом для тих, хто ще не отримував гумдопомогу з харчами. Їжу для вимушених переселенців закупили за кошти JustAnswer та Arizae Foundation.

ПЕРЕБІГ ВИКОНАННЯ ОСВІТЯНСЬКИХ МІСЬКИХ ПРОГРАМ

заслухали на виконкомі

Звіти про виконання цільових програм за I півріччя цього року у сфері освіти в Ужгороді розглянули на черговому засіданні виконкому міськради, що відбувся цього вівторка. Зокрема:

- Програми підтримки обдарованої молоді м. Ужгорода на 2021-2023 роки;
- Програми енергозбереження та енергоефективності міста Ужгорода на 2018-2022 роки;
- Програми інформатизації діяльності Ужгородської міської ради та її виконавчих органів на 2020-2022 роки;
- Програми відпочинку та оздоровлення дітей на 2020-2022 роки;
- Програми «Безпека закладів загальної середньої освіти міста на 2022 рік».

Також на засіданні виконкому ФОР Борисенко Тетяні Іванівні відмовили у продовженні строку дії дозволу на розміщення рекламної конструкції «брандмауер» (розміром 12 м x 3 м) на фасаді будівлі на вул. Андрія Новака, 2 – через протермінування

подачі заяви на продовження терміну дії документа дозвільного характеру. Цю рекламну конструкцію мають демонтувати.
Звернення ТзОВ «Дозор Україна» про продовження терміну дії дозволів на розміщення рекламних конструкцій «сітілайт» (розміром 1,2 м x 1,8 м), які є

Голови правління цих об'єднань співвласників багатоквартирного будинку мають забезпечити належне утримання спільного майна багатоквартирного будинку, прибирання прибудинкової території, прибирання підвалів, технічних поверхів, технічне обслуговування внутрішньобу-

конструктивними елементами зупинок громадського транспорту, відклали на довивчення.
Крім того, на засіданні виконкому Ужгородської міської ради затвердили перелік актів списання багатоквартирних житлових будинків із комунального балансу міста. Йдеться про будинки, у яких створено ОСББ – «А.Корольова,7», «Шумна, 22», «Шумна, 34».

динкових систем холодного водопостачання та водовідведення, мереж електропостачання та електрообладнання, зливової каналізації, дератизацію та дезінсекцію, обслуговування димових та вентиляційних каналів. Проведення поточного ремонту, облаштування майданчика для збору твердих побутових відходів у межах прибудинкових територій.

ІНСТИТУТ ЕЛЕКТРОННОЇ ФІЗИКИ – НАУКОВА УСТАНОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ В УЖГОРОДІ – ВІДЗНАЧАЄ 30-РІЧЧЯ

Цієї середи в Ужгороді стартувала кількадедна ювілейна наукова конференція з нагоди 30-річчя Інституту електронної фізики – наукової установи Національної академії наук України. Серед тем, які обговорювали – спектроскопія атомів та молекул, нелінійна оптика, лазерна фізика, фізика парних зіткнень електронів, атомів, іонів, молекул і фотонів, низькоенергетична ядерна фізика, технології отримання, оброблення та застосування макроскопічних і мезоскопічних кристалів, плівок та склоподібних матеріалів та інші.

Від імені Ужгородського міського голови Богдана Андрійова колектив науковців привітав його заступник Василь Гомонай, відзначив здобутки у дослідженнях із фізики та суміжних наук, побажав подальших вагомих здобутків і вручив грамоти Ужгородської міської ради працівникам Інституту електронної фізики, якими нагородили Людмилу Світличну, Олександра Гомонаю, Миколу Бирова, Івана Чичуру, Галину Тамаровську, Івана Куштана, Петра Назаренка, Василя Бавола, Ганну Гецька, Василя Чуму.

Онлайн до привітань доєдналися Президент Національної Академії наук України Анатолій Загородний, голова Західного наукового центру Національної академії наук України Зіновій Назарчук.

Наголошувалося, що історія Інституту веде початок ще з 1981 року, коли було створено Ужгородське відділення Інституту ядерних досліджень АН УРСР, яке об'єднало фахівців з атомної фізики та фізичної електроніки, його першим керівником був доктор фізико-математичних наук, професор Іван Запісочний. Згодом науковий заклад очолив академік Національної академії наук Укра-

їни Отто Шпеник, іменем якого нещодавно названо одну з вулиць обласного центру Закарпаття. Упродовж останніх 5 років колектив, який має наукові здобутки світового рівня, очолює Ганна Гомонай (на фото).
Вітали працівників Інституту електронної фізики та вручали грамоти, подарунки також голова Закарпатської обласної ради Володимир Чубірко, директорка департаменту освіти і науки, молоді і спорту Закарпатської ОВА Мар'яна Марусинець.

Початок на стор. 1.

Відзначали на зустрічі і важливість Ужгородського національного університету, адже тепер і релокований бізнес потребує висококваліфікованих фахівців, і країна потребуватиме більше спеціалістів із фізичної, психологічної реабілітації, яких теж готує наш виш. Також обговорили організацію позашкільної освіти, адже саме позашкільна має на меті розкрити та розвинути здібності у дітей.

Богдан Андрійв також порушив на зустрічі з міністром освіти та науки питання передачі міській громаді приміщень, майна професійно-технічних закладів та міжбюджетних трансфертів, адже, скажімо, в Ужгороді в них навчаються насамперед діти з інших населених пунктів, а місту доводиться спрямовувати на це понад 50 мільйонів гривень на рік зі свого бюджету. Сергій Шкарлет зазначив, що проблема актуальна, міністерство на працьовує кілька шляхів її вирішення.

На завершення зустрічі міністр освіти та науки Сергій Шкарлет вручив відзнаки кільком колективам освітніх закладів Закарпаття.

Також Серій Шкарлет разом із начальником Закарпатської ОВА Віктором Микитом, міським головою Богданом Андрійвим, заступником начальника ОВА Ігорем Шинкарюком, директоркою департаменту освіти і науки, молоді та спорту Закарпатської ОДА Мар'яною Марусинець, начальницею управління освіти Ужгородської міськради Наталією Баранюк відвідали початкову школу «Престиж». Оглянули класні приміщення, кабінет інформатики, подивилися, як у найпростішому укрітті створили умови для безпечного перебування всіх учасників навчального процесу.

ЗАКАРПАТТЯ, ЗОКРЕМА УЖГОРОД, Є ПРИКЛАДОМ ДЛЯ ІНШИХ ГРОМАД

щодо організації освітнього процесу та допомоги внутрішньо переміщеним людям

У БЛАГОДІЙНОМУ ВІДКРИТОМУ ЧЕМПІОНАТІ УЖГОРОДА З БОЙОВОГО МИСТЕЦТВА

Змагання – комбат самозахист ІСО (легкий та посилений контакт) – провели серед юніорів, юнаків та молодших юнаків, відбулися вони минулого вікенду в Академії спортивного виховання.

взяли участь 84 спортсмени

На відкриття змагань прийшов і міський голова Богдан Андрійв, який привітав організаторів, тренерів, батьків, спортсменів. Подякував засновнику та керівнику Академії спортивного виховання Василю Куту, який доклав багато зусиль, фінансових ресурсів, щоб проєкт був реалізований у нашому місті і був доступним для дітей, молоді, всіх ужгородців, які люблять спорт. Пан Василь є викладачем Ужгородського національного університету, відкриття спортивного залу – його давня мрія, і ось уже понад 2 роки Академія спортивного виховання успішно працює, виховує у дітей та молоді любов до спорту, пропагує здоровий спосіб життя.

Цей турнір – благодійний. Учасники сплатили символічні внески, у залі також була розміщена скринька для пожертв. Усі кошти передадуть або на підтримку Збройних Сил України, або постраждалим нещодавно вибухотехнікам (головний суддя змагань зараз на передовій, постраждав біля – його підлеглі), розповів заступник голови федерації комбат самозахист ІСО, багаторазовий призер чемпіонатів України зі змішаних єдиноборств, тренер Роман Митровці. Рішення, куди спрямувати кошти, ухвалюють члени команд.

Стартувало відкриття турніру із видовищного номера на повітряних полотнах, далі продовжили поєдинки. У суботу змагалися учасники віком від 5 до 10 років включно, у неділю визначали кращих у віковій категорії від 11 до 18 років. Участь у турнірі взяли спортсмени з Ужгорода і району, серед них і діти-переселенці.

УЖГОРОДСЬКІ СПОРТСМЕНИ – ЧЕМПІОНИ ЄВРОПИ З КІОКУШИН-КАРАТЕ

Валерія Моца та Габріель Моца взяли участь у Відкритому чемпіонаті Європи з кіокушин-карате, який відбувся 9-11 вересня у місті Сольнок (Угорщина).

До змагань, присвячених пам'яті засновника кіокушин-карате в Угорщині шихана Калмана Фурко, долучилися близько 400 спортсменів із 16 країн Європи. Унікальність турніру полягала в тому, що вперше за всю історію європейського кіокушину співорганізаторами й учасниками чемпіонату були майже всі офіційні федерації, представили чимало різновидів кіокушин-карате.

Поєдинки відбувалися у вікових категоріях 7-18 років – серед хлопців і дівчат, 18+ та 40+ – серед чоловіків та жінок у розділах «куміте» і «ката». На татамі змагалися багаторазові переможці та призери національних і міжнародних турнірів, чемпіонатів Європи та світу.

У складі національної збірної України виступили й представники відокремленого підрозділу в Ужгороді – Всеукраїнського об'єднання «Кіокушин БудО карате» – кандидатка у майстри спорту Валерія Моца та її брат Габріель Моца, інформує управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міськради.

У підсумку чотирьох тривалих поєдинків із суперницями з Греції, Румунії, Угорщини та України Валерія Моца посіла два перші місця у розділах «ката» і «куміте» серед юніорів 16 років, а її брат Габріель – перше місце в «куміте» та бронзу в «ката» серед семирічок.

Вітаємо спортсменів і головного тренера збірної Закарпатської області з кіокушин БудО Карате Ігоря Шандру з чудовим виступом!

Колектив департаменту фінансів та бюджетної політики Ужгородської міської ради висловлює ширі співчуття заступнику начальника відділу планування та аналізу доходів бюджету Гуменюк Ірині Вікторівні з приводу смерті найріднішої людини – **батька**.

Із сумом повідомляємо, що за даними КП «Ужгородський комбінат комунальних підприємств» від 14 по 20 вересня ПІШЛИ ІЗ ЖИТТЯ 11 УЖГОРОДЦІВ:

Бровді Ольга Михайлівна 1944 р.н.
Берестовська Ніна Максимівна 1947 р.н.
Мигалина Юрій Юрійович 1966 р.н.
Долгош Оксана Фрідріхівна 1970 р.н.
Пайда Іштван Деметерович 1940 р.н.
Волошина Магдалина-Ірина Михайлівна 1937 р.н.

Горват Калман Павлович 1954 р.н.
Ліоренцевич Анатолій Олексійович 1935 р.н.
Горват Клара Яношівна 1942 р.н.
Пахомов Олександр Володимирович 1953 р.н.
Мондич Наталія Іванівна 1976 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

Великий теніс, або як ще його називають – лаун-теніс, прийшов до Ужгорода дуже давно, ще в кінці XIX століття. Дослідник історії закарпатського спорту Василь Федак вважає роком «народження» закарпатського тенісу 1892-ий, коли у тодішньому Унгарі був облаштований перший тенісний майданчик. У 1905 році місцеві любителі лаун-тенісу організували тенісне об'єднання, яке роком пізніше облаштувало корти у парку Сечені (тобто десь у тому місці, де досі розташовані корти колишнього «Спартак»). Саме там засяяли колись зірки чотирьох дівчат Боркас – Валерії, Ержебет, Ібої та Ельзи. Про цих талановитих красунь сьогодні вам і розкажемо.

Іхній батько Дюло Боркас був залізничником, машиністом. На той час то була добре оплачувана та поважна професія, щоправда, дуже важка. Одного разу, під час Першої світової війни, поїзд, яким керував Дюло Боркас, застряг серед великого снігу у горах. Три доби сидів машиніст зі своїми помічниками у холодній кабіні, чекаючи на допомогу чи покращення погодних умов. Додому повернувся з відмороженими руками, після чого ніколи не міг розігнути пальці, які в нього постійно мерзли. Це, однак, не заважало йому й надалі працювати машиністом.

У 1909 році в місцевій газеті «Ung» з'явилося коротке повідомлення про одруження унгарця Дюло Боркаса та Морґіт Кузьми з Сотмарниймета (Сату-Маре). Як познайомилася ця пара – невідомо, їхні нащадки знають лише, що після весілля подружжя проживало в різних населених пунктах краю, там, куди керівництво залізниці відправляло працювати Дюло. Загалом у пари народилося семеро дітей: 3 хлопчики й 4 дівчинки, однак жоден із хлопців до дорослого віку не дожив.

Старшою з-поміж дівчат була Валерія, котра народилася 1912 року в Королеві. Через два роки, у 1914-му, побачила світ Ержебет (за угорською традицією скорочення імен її називали Бьошке), у 1924-му народилася Ібоа, а в 1926-му найменша Ельза, яку всі називали Піцур (тобто «маленька», «дрібна»).

Десь у той же період Дюло Боркаса перевели на роботу до Ужгорода, тож він перевіз свою велику родину сюди, поселивши у будинку навпроти залізничного вокзалу. Той будинок, до слова, стояв там ще до недавнього часу, утворюючи на розі вулиці Станційної й пр. Свободи дуже незручний різкий поворот. У часи ж, коли там оселилися Боркаси, цього повороту ще не існувало, будинок стояв собі в малозаселеній частині міста, маючи позаду велику ділянку землі з гарним виноградником. Саме цей виноградник став віддушиною Дюло у позаробочий час, але й він же, забраний і вирубаний у радянські часи задля зведення багатоповерхівки, став причиною погіршення його здоров'я.

Дюло Боркас був роботящою та спокійною людиною. Усвідомивши біль від втрати синів, він із дружиною робив усе, аби його донечки мали щасливе життя. Зацікавлення дівчат завжди захоувалися, а зацікавлені у них було чимало. Тон у цій сім'ї задавала старша Валерія, котра мала безліч захоплень. За нею тягнулися й сестри. Так, Валерія мала здібності до музики, грала на роялі та цимбалах. Потім вона захопилася танцями, займалася під керівництвом вчителя Гейзи Бода. У 1929 році місцева газета «Uj Közlöny» назвала її новою танцювальною зіркою – настільки великим був успіх номеру «Sake Walk», який вона виконала разом зі своїм партнером Ференцем Ваго на благодійному вечорі на честь 25-річчя Єврейської народної кухні (місцевої благодійної їдальні). Валерію називали граційною, надзвичайно талановитою, «легкою» та чарівною

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: ТЕНІСНІ ЗІРКИ З РОДИНИ БОРКАС

– рідко коли місцеві газети співали такі дифраambi молодим тутешнім панянкам. Але справжньою пристрастю Валерії Боркас став теніс, у який вона почала грати орієнтовно з 1930 року. У її нащадків зберігся документ, датований тим

житті. І цим «чимось» став красивий «білий спорт» теніс, популярність якого стрімко набирала обертів.

Хто познайомив Валерію з тенісом – невідомо. Можливо, хтось зауважив її прекрасну рухливість під час танців і порадив

Бьошке виборола таку омріяну нею перемогу і неформальне звання найкращої тенісистки Підкарпатської Русі. Хоча того року таке звання офіційно отримали її сестра Валерія, котра здобула перемогу на крайових змаганнях, обігравши своїх подруг і одноклубниць Бланку Бьом та Аґнеш Борош.

У подальші роки тривало так само: сестри Боркас активно й дуже успішно виступали у Словаччині та Угорщині, однак чомусь лише на рівні Тенісної асоціації чехословацьких угорців. Чому вони не виходили на вищий рівень – незрозуміло. Цікаво й те, що сестри Боркас ніколи не грали у парі. Валерія частіше за все виступала у парі з Бланкою Бьом, а Бьошке – з Ержебет Бьом.

Звісно, дівчата Боркас були в Ужгороді дуже відомими: як своїми спортивними успіхами, так і красою. І якщо Бьошке сердечним справам не піддавалася, серйозно зайнявшись спортом, то Валерія незабаром вирішила, що готова пожертвувати спортивною кар'єрою заради сім'ї. 17 жовтня 1936 року вона вийшла заміж за банкіра Юлія (Дюло) Шуфрича, котрий на той час був керівником філії банку у Севлюші (Виноградів). На 7 років старший від Валерії Юлій був родом із села Жнятина на Мукачівщині. Як вони познайомилися – невідомо. Юлій у теніс не грав, більше захоплювався полюванням. Він був людиною дуже елегантною, акуратною, у роботі навіть строгою – таким собі втіленням стабільності. Вже потім, через багато років, Валерія зізналася своїй доньці, що

Аз Ungvári AC teniszcsapata, amely Csehszlovákia valamennyi magyar bajnokságát megnyerte és negyedszer szerezte meg egyfolytában a Révay-serleg védelmét. Állnak, balról-jobbra: Barkász Vali, Szilágyi István, Kovács Elemér, Mankovich Emánuel, Bartakovics, Barkász Böske. Ülnek, balról: Papp Ferenc sz. o. vezető, Boross Ágnes, Fodorné, Böhm Blanka, Székely Gy. Levente alelnök. A földön ül az utánpótlás

же роком, згідно з яким Валерія отримала право працювати вчителькою початкових класів в ужгородській горожанській школі з руською мовою викладання (можливо, до цього вона навчалася у жіночій учительській семінарії, хоча точних даних ми не маємо). Отже того року Валерія стала вчителькою, самодостатньою молодою жінкою, котра могла вирішувати, чим їй займатися у

Тенісна «родина» клубу «УАС». Валерія Боркас стоїть крайня ліворуч, Ержебет Боркас – крайня праворуч. Фото – з журналу «Képes Hét» (1935)

їй цей вид спорту. А, може, Валерії, як і багатьом дівчатам, спершу сподобалося, як гарно виглядають у білосніжному одязі гравці у теніс. Від цього виду спорту віяло аристократичністю, ним захоплювалася здебільшого «золота» молодь. В Ужгороді було кілька клубів, у яких діяли тенісні від-

діли. Найдовшу історію та найбільші успіхи мав тенісний відділ спортивного клубу «УАС» («Ужгородський атлетичний клуб»), тож саме там почала займатися Валерія Боркас. За нею до клубу прийшла її сестра Бьошке, котру також захопив красивий «білий спорт». Сестри, як виявилось, були дуже здібними, майже одразу почали завоювати медалі.

Будинок Боркасів навпроти залізничного вокзалу

Валерія Боркас з партнерами по танцях, фото – з родинного архіву та журналу «Képes Hét» (1933)

дів. Найдовшу історію та найбільші успіхи мав тенісний відділ спортивного клубу «УАС» («Ужгородський атлетичний клуб»), тож саме там почала займатися Валерія Боркас. За нею до клубу прийшла її сестра Бьошке, котру також захопив красивий «білий спорт». Сестри, як виявилось, були дуже здібними, майже одразу почали завоювати медалі.

У 1931-му на турнірі у Татрах Валерія посіла друге місце, поступившись, за повідомленням у тогочасній пресі, принцесі Лонковіц. У 1932-му Валерія їздила на фінал Кубка Барци в Комаром, була на товариських турнірах у Трансильванії, у Лученці виграла перше місце на турнірі Асоціації тенісу чехословацьких угорців у парі з Бланкою Бьом. У 1933-му найкращою на турнірі цієї асоціації був Ержебет Боркас. Місцеві газети написали тоді, що

вийшла заміж не з любові (бо кохала вона якогось учителя), а з розуміння, що Юлій є хорошою для неї партією. Вона покинула теніс і поїхала з чоловіком до Тячева, де його призначили керувати філією банку. У 1937 році ще взяла участь у щорічному турнірі Тенісної асоціації чехословацьких угорців, зайнявши там третє місце. А у 1938-му стала мамою свого первістка – донечки Крістіни.

Місце Валерії в «УАС» тим часом зайняла третя Боркас – Ібої. А в дитячій категорії упевнено починала робити перші кроки Ельза, яку навіть у газетах жартівливо називали «Боркас Піцур або Боркас IV». У 1937-му Піцур виграла місцеву першість серед дітей, показавши, що вона також є дуже перспективною у цьому виді спорту.

Закінчення на наступній стор.

Родина Боркасів у 1932 році

Управління ДАБК Ужгородської міської ради звернеться до прокуратури щодо заборони будівельних робіт на вулиці Сергія Мартина, 4

Днями під час моніторингу забудови на території Ужгорода спеціалісти управління державного архітектурно-будівельного кадастру Ужгородської міської ради виявили проведення будівельних робіт із реконструкції будівлі під літ. Б ПАТ «Машинобудівний завод Тиса» на вул. Сергія Мартина, 4. Із інформаційного стелу, який розміщений на фасаді будівлі, стало відомо, що здійснюється реконструкція будівлі з розміщенням у ній житлових апартаментів, офісів та комерційних приміщень.

Ця будівля, згідно із даними земельного кадастру України, розташована на земельній ділянці за кадастровим номером 2110100000:65:001:0102 за цільовим призначенням: «11.02 для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості» та знаходиться у комунальній власності територіальної громади м. Ужгорода.

Відповідно до інформації щодо генераль-

ного плану Ужгорода будівля знаходиться на території промислових підприємств.

Згідно із відомостями із Єдиного реєстру документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів й інформації, в управлінні ДАБК дозвільні документи на об'єкт будівництва на вул. Сергія Мартина, 4 в Ужгороді не реєструвалися.

Враховуючи вищевказане, за вказаною адресою, ймовірно, здійснюється самовільна реконструкція будівлі зі зміною функціонального призначення будівлі без отримання відповідних дозвільних документів на виконання будівельних робіт, на території забудови, яка не передбачає розміщення такого типу при-

значення будівель та не відповідає цільовому призначенню земельної ділянки. Тобто наміри забудови не відповідають містобудівній документації.

Проведення планових та позапланових

заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду на період воєнного стану, відповідно постанови КМУ № 303 від 13 березня 2022 року «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану», припинено. Тобто наразі управління ДАБК здійснити позапланову перевірку дотримання вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності на вул. Сергія Мартина, 4 в не має можливості.

Враховуючи все вищевказане, управління державного архітектурно-будівельного контролю Ужгородської міської ради звернеться до прокуратури із проханням вжити заходів, відповідно до чинного законодавства, а саме: виступити на захист держави та звернутись до суду щодо негайної заборони виконання будівельних робіт та можливого відновлення існуючої будівлі до попереднього стану.

За інформацією управління ДАБК Ужгородської міської ради

Свалівська міська рада оголошує про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості у проекті детального плану території та стратегічній екологічній оцінці проекту документа державного планування

ПОВНА НАЗВА ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

«Містобудівна документація «Визначення планувальної організації та розвитку території, уточнення положень генерального плану територіальної громади, для території по вул.Визволення в м. Сваліява».

Мета розробки детального плану території – розміщення будівлі торгівлі по вул. Визволення, в м. Сваліява.

Проект розроблено на підставі до рішення VIII – скликання, двадцять четверта сесія Свалівської міської ради від 10 червня 2022 р. № 798 та завдання на проектування.

Замовник містобудівної документації – Свалівська міська рада.

Розробник проекту детального плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку ФОП – Зазулич С.І.

ОРГАН, ЩО ПРИЙМАТИМЕ

РИШЕННЯ ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ – Свалівська міська рада

ПЕРЕДБАЧУВАНА ПРОЦЕДУРА ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ

Дата початку та строки здійснення процедури: громадське обговорення проекту Детального плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку розпочато з дня їх оприлюднення – 23 вересня 2022 року на Веб-сайті Свалівської міської ради: <https://svalyavska-gromada.gov.ua/> та триватиме до 26 жовтня 2022 року.

СПОСОБИ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ

Громадськість в межах строку громадського обговорення має право подати в письмовій формі зауваження та пропозиції до звіту із стратегічної екологічної оцінки та проекту документа державного планування. Усі зауваження і пропозиції до проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження або вмотивовано їх відхиляє.

ДАТА, ЧАС І МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ЗАПЛАНОВАНИХ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ

26 жовтня 2022 року о 15.00 годині в приміщенні Свалівської міської ради за адресою: пл.Головна,1, м.Сваліява відбуються громадські слухання з презентацією та експонуванням проекту.

Ознайомитися з проектом Детального плану та звітом про стратегічну екологічну оцінку можна в міській раді.

ОРГАН, ДО ЯКОГО ПОДАЮТЬСЯ ЗАУВАЖЕННЯ І ПРОПОЗИЦІЇ, ЙОГО ПОШТОВА ТА ЕЛЕКТРОННА АДРЕСИ ТА СТРОКИ ПОДАННЯ ЗАУВАЖЕНЬ І ПРОПОЗИЦІЙ

Зауваження і пропозиції до Звіту із стратегічної екологічної оцінки, проекту Детального плану території подаються до Свалівської міської ради, за адресою: пл.Головна,1, м.Сваліява, Закарпатська область, 89300, тел. +380504963835. Строк подання зауважень і пропозицій до 25 жовтня 2022 року. Пропозиції та зауваження, подані після встановленого строку, не розглядаються.

НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ТРАНСКОРДАОННИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ ЩОДО ПРОЕКТУ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ВІДСУТНЯ.

Свалівська міська рада оголошує про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості у проекті детального плану території та стратегічній екологічній оцінці проекту документа державного планування

ПОВНА НАЗВА ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

«Внесення змін в детальний план території з метою визначення планувальної організації та розвитку території, уточнення положень генерального плану територіальної громади, для території по вул. Фізкультурна в м.Сваліява».

Мета розробки детального плану території – розміщення багатоквартирного житлового будинку з вбудованими приміщеннями комерційного призначення та підвальними приміщеннями по вул. Фізкультурна, в м. Сваліява.

Проект розроблено на підставі до рішення VIII – скликання, двадцять четверта сесія Свалівської міської ради від 10 червня 2022р. № 801 та завдання на проектування.

Замовник містобудівної документації – Свалівська міська рада.

Розробник проекту детального

плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку ФОП – Зазулич С.І.

ОРГАН, ЩО ПРИЙМАТИМЕ РІШЕННЯ ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ – Свалівська міська рада

ПЕРЕДБАЧУВАНА ПРОЦЕДУРА ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ

Дата початку та строки здійснення процедури: громадське обговорення проекту Детального плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку розпочато з дня їх оприлюднення – 23 вересня 2022 року на Веб-сайті Свалівської міської ради: <https://svalyavska-gromada.gov.ua/> та триватиме до 26 жовтня 2022 року.

СПОСОБИ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ

Громадськість в межах строку громадського обговорення має право подати в письмовій формі зауваження та пропозиції до звіту із стратегічної екологічної оцінки та проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження або

вмотивовано їх відхиляє.

ДАТА, ЧАС І МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ЗАПЛАНОВАНИХ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ

26 жовтня 2022 року о 14.00 годині в приміщенні Свалівської міської ради за адресою: пл.Головна,1, м.Сваліява відбуються громадські слухання з презентацією та експонуванням проекту.

Ознайомитися з проектом Детального плану та звітом про стратегічну екологічну оцінку можна в міській раді.

ОРГАН, ДО ЯКОГО ПОДАЮТЬСЯ ЗАУВАЖЕННЯ І ПРОПОЗИЦІЇ, ЙОГО ПОШТОВА ТА ЕЛЕКТРОННА АДРЕСИ ТА СТРОКИ ПОДАННЯ ЗАУВАЖЕНЬ І ПРОПОЗИЦІЙ

Зауваження і пропозиції до Звіту із стратегічної екологічної оцінки, проекту Детального плану території подаються до Свалівської міської ради, за адресою: пл.Головна,1, м.Сваліява, Закарпатська область, 89300, тел. +380504963835. Строк подання зауважень і пропозицій до 25 жовтня 2022 року. Пропозиції та зауваження, подані після встановленого строку, не розглядаються.

НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ТРАНСКОРДАОННИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ ЩОДО ПРОЕКТУ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ВІДСУТНЯ.

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: ТЕНІСНІ ЗІРКИ З РОДИНИ БОРКАС

Початок на попередній стор.

Дівчата доволі активно виступали і в 1940-х роках. А тим часом Валерія у Тячеві народила другу дитину – сина Івана. Кінець Другої світової війни силно

Валерія, фото – з родинного архіву

змінив життя усіх героїв цієї історії. За сімейними переказами, Юлій Шуфрич хотів виїхати з території краю до приходу радянської армії, навіть буцімто відправив валізу коштів до Угорщини і таку ж до Чехії – аби на них йому придбали будинки. Однак Валерія не захотіла покидати батьків, тож сім'я залишилася, а доля відправлених валіз із грошима для дітей досі є невідомою.

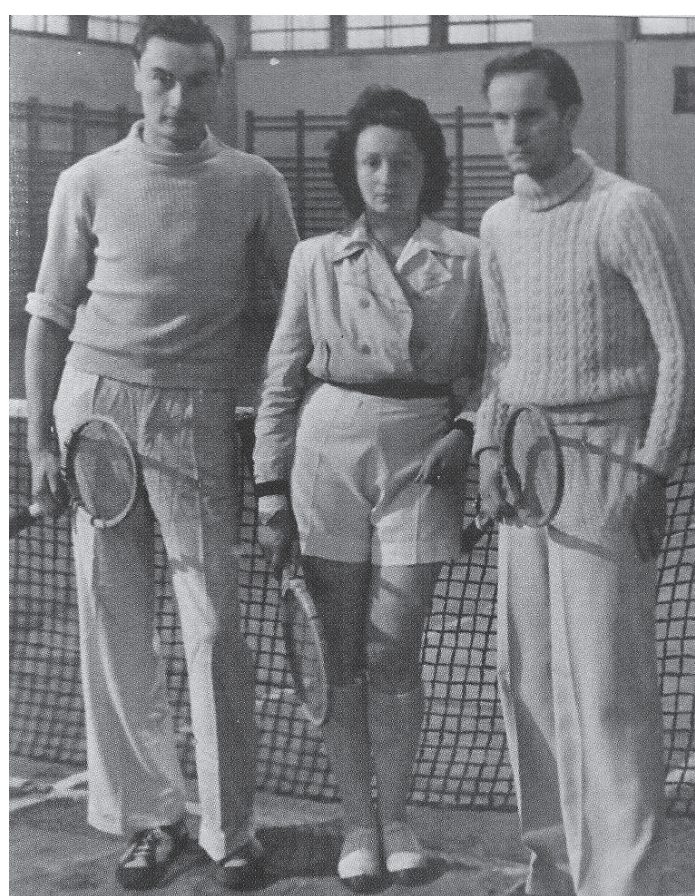
Нова радянська влада до Юлія Шуфрича претензій не мала, він уник і «маленьких робіт», і викликів на допити. Вони з Валерією та дітьми повернулися до Ужгорода, де мусили почати нове

життя – напрочуд скромне. Саме тоді Валерія знову повернулася до спорту, адже рівень наших тенісистів був таким хорошим, що вони могли брати участь у змаганнях найвищої категорії. Вона повернулася на корт, а у 1946 році вже поїхала з сестрою на літній чемпіонат УРСР. У той період Валерія – мама двох дітей, котра мала тривалу перерву у тренуваннях – не була такою успішною, як Бьоске, тобто Єлизавета, котра активно працювала у попередні роки. На зимовій першості УРСР у 1946-му Єлизавета завоювала золоту медаль, влітку того ж року здобула ще одне золото у парі з киянкою Ольгою Калмиковою, а ще пізніше стала кращою у парі з Агнесою Борош. Невдовзі потому вона познайомилася з росіянином Борисом Калашниковим, вийшла за нього заміж і переїхала назавжди до Москви. Красивий спорт теніс вона змінила на красиве і дуже щасливе сімейне життя.

Молодші дівчата Боркас – Ібі та Піщур – у радянські часи вже теж не займалися спортом. Ібоя працювала медсестрою, а Ельза – бухгалтером. Єдиною, хто таки залишився у спорті, була Валерія. У 1949 році вона народила донечку Ільду (цікаво, що таким чином троє дітей Валерії були народжені у трьох різних державах: Крістіна – у Чехословаччині, Іван – в Угорщині, а Ільда – в СРСР), після чого почала працювати тренером спортивного клубу «Спартак». Цілими днями вона тренувала найменших вихованців на кортах біля парку. Діти

її любили, бо Валерія Юліївна мала спокійну вдачу, була терплячою і дуже лагідною,

прекрасно ладнала з дітьми. Власних дітей Валерія теж змалечку зацікавила

Єлизавета з колегами Йосипом Гагером та Елемиром Ковачем на I чемпіонаті України з тенісу (Київ, 1946 рік). Фото – з книжки «Закарпатський теніс від витоків до наших днів» В.Гаджеги, І.Гулянич, І.Маріонди, М. Молнара

тенісом (усі вони успішно грали, а Ільда, котра й розповіла нам цю історію, ще й працювала 42 роки тренером), підтримуючи й інші їхні зацікавлення, наприклад, ковзанярство. Попри щоденну зайнятість вона завжди знаходила час для дітей та дому: і готувала, і пекла, і прала, і накрохмалювала білі речі дітей для занять тенісом.

У той час родина вже проживала на нинішній вулиці Бачинського, у будинку, який дістався Валерії від бездітної родички. Її чоловік Юлій працював спершу у банку, потім бухгалтером на електростанції, згодом – у санаторії «Шаян». Зарплатні їм часто не вистачало, тож Валерія змушена була продавати цінні речі, наприклад, подаровані колись чоловіком коштовності. На кортах «Спартака» минуло все життя тренерки, яку пам'ятає не одне покоління ужгородців. Завжди рухлива Валерія Юліївна злягла, коли їй було 69-ть, а через кілька років померла. Разом із нею та її сестрами в небуття пішла ціла епоха в місцевій історії розвитку лаун-тенісу.

Тетяна ЛІТЕРАТ «Про Захід»

ЯК ЗБЕРІГАТИ МОРКВУ В ЛЬОСІ, А ЯК – У КВАРТИРІ: КОРИСНІ ПОРАДИ

Зберігання моркви – не проста справа. Щоб вона зберігалася всю зиму, потрібно вчасно її зібрати, правильно підготувати до зберігання. Як зберігати моркву в льосі, у квартирі – розповідаємо у матеріалі.

ЯК ПІДГОТУВАТИ МОРКВУ ДО ЗБЕРІГАННЯ:

Щоб морква добре зберігалася взимку, її потрібно вчасно і правильно зібрати. Для визначення готовності моркви до збирання треба подивитися на її бадилля – якщо нижні листки пожовтіли, то моркву можна збирати.

Перед тим, як викопувати моркву, не можна її поливати. Інакше вона не буде соковитою.

Краще викопуйте її ввечері, бо за день коренеплоди накопичують цукор, а вночі його витрачають.

Після збирання коренеплоди потрібно висушити на свіжому повітрі протягом 2-3 годин. Під час такої підготовки на них затягуються мікротравми від механічних ушкоджень.

Після просушування треба зрізати бадилля, воно може перетягнути на себе потрібну вологу та поживні речовини і таким чином зменшить час зберігання овочів.

Спочатку потрібно прибрати зелену частину трохи вище верхівки, а потім відрізати від основи шар моркви в 0,5-1 см разом з точкою росту.

Бажано видалити тонкі кінчики коренеплодів, адже часто саме з них починається гниття.

Перевірте коренеплоди на наявність механічних пошкоджень, хвороб та шкідників, тому що одна пошкоджена морква здатна заразити решту.

Рекомендується відсортувати моркву за розміром плодів. В першу чергу краще з'їсти найдрібнішу моркву, потім середню і в кінці – велику.

Перед закладанням на зберігання, моркву переносять до прохолодного приміщення з температурою повітря +10...+14 °С на 7-10 днів.

Якщо не маєте городу, а свіжу моркву придбали на ринку чи в магазині – її так само можна підготувати для довготривалого зберігання.

ЯК ЗБЕРІГАТИ МОРКВУ В ЛЬОСІ

Температура льоху чи підвалу, де зберігатиметься морква, має бути в межах -2...+2 °С, вологість повітря 90-95%. Ще у підвалі має бути достатня, але не дуже інтен-

сивна вентиляція, адже за великої кількості повітря коренеплоди почнуть проростати.

Тару для зберігання і саме приміщення треба очистити, продезінфікувати та прибрати старі овочі, які можуть стати джерелом додаткових проблем.

Зберігання моркви в піску

Це оптимальний метод зберігання моркви для тих, у кого є підвал – пісок не дає моркви зів'янути, затримує розвиток гнилі та підтримує постійну температуру в сховищі.

Для зберігання потрібні пісок, вода і ящики. Пісок необхідно зволожити в пропорції 1 л води на відро піску, висипати мокрий пісок до ящика шаром 3-5 см, зверху розкласти моркву, присипати шаром піску і знову викласти моркву. І так продовжувати до заповнення ящика.

Зберігання моркви у тирсі, у лушпинні цибулі

Фітонциди тирси, так само як і лушпиння цибулі, уповільнюють розвиток грибків та бактерій на моркві, не дають коренеплодам прорости. Моркву та тирсу чи лушпиння необхідно викладати шарово.

Як зберігати моркву в поліетиленових пакетах

Наповніть щільно пакети морквою та залиште незакритими у прохолодному місці. Чому незакритими – бо під час зберігання морква виділяє вуглекислоту, і коли мішок відкритий, її не так багато накопичується. Саме це й запобігає появі захворювань. А якщо пакет закрити, моркві не буде чим "дихати", і овочі пропадуть. Якщо в пакеті з'явиться конденсат, це означає, що в льосі дуже висока вологість. Щоб позбутися конденсату, навколо мішків розкладають вапно.

Зберігання моркви в каstrулі

Моркву в підвалі можна зберігати в каstrулях. Спочатку потрібно підготувати моркву, після цього коренеплоди компактно покласти

до емальованих каstrуль та зверху накрити серветкою або кришкою. Таким чином моркву можна зберігати у підвалі до весни, але бажано періодично перебирати її, щоб там не з'явилися шкідники або інфекція.

Як зберігати моркву на грядці на зиму

Досвідчені городники не викопують усю моркву, а залишають частину врожаю у ґрунті до весни. Для цього листя у моркви видаляють. Потім грядки, де росте овоч, посипають піском і вкривають плівкою. Поверх, щоб уберегти моркву від морозів, ще вкривають листям, торфом і знову плівкою.

ЯК ЗБЕРІГАТИ МОРКВУ У КВАРТИРІ

Зберігання моркви на балконі

Кілька місяців морква може лежати на балконі чи лоджії. За температури вище нуля морква відмінно зберігається в ящику з тирсою чи лушпинням на балконі. Якщо очікуються заморозки, урожай варто накрити товстою тканиною, старим килимовим покриттям, ковдрою чи іншою товстою тканиною. А в сильний мороз моркву варто занести до прохолодного місця у приміщенні.

Як правильно зберігати моркву в холодильнику

У холодильнику моркву можна зберігати у відділенні для овочів. Неочищену моркву можна зберігати в папері. Для цього коренеплоди обгортають у міцний пакувальний папір або кілька шарів газети. Упакування дозволяє моркві дихати та не дає з'явитися волозі, а якщо папір стане вологим, його потрібно замінити. Очищену моркву краще зберігати у плівці. Кожен очищений та вимитий овоч загортають у харчову плівку, внаслідок чого до плодів не надходить повітря і не з'являється конденсат.

Якщо морква пошкоджена чи дрібна – краще її заморозити. Для цього моркву нарізають чи натирають на тертці. Після чого перекладають до пластикових контейнерів чи пакетів та заморожують.

ЯК ПРАВИЛЬНО ЗБЕРІГАТИ ЯБЛУКА НА ЗИМУ

Осінь – пора яблук. І дуже важливо знати, як зберігати яблука, щоб вони залишилися смачними й корисними взимку.

Насамперед варто звернути увагу, що зберігати довгий час можна лише пізні сорти яблук. Ранні мають надто тонку шкірку, а тому не можуть лежати більше місяця. Якщо правильно зберігати яблука пізніх сортів, вони будуть залишатися свіжими до пів року.

Як зривати яблука, щоб вони зберігалися довго

Щоб яблука довгий час зберігалися, їх краще зривати в період середньої стиглості. Вони легко відокремлюються від дерева, але свій смак та колір ще не отримали повністю. Щоб визначити, що яблука середньостиглі, потрібно взяти один плід та розрізати його навпіл. В середині насіння буде світло-коричневим, але не білим і не темним.

Існує кілька важливих правил, які потрібно запам'ятати:

- не поливайте яблуні водою за кілька днів до зривання плодів;*
- вибирайте сухий та прохолодний день, щоб зібрати урожай;*
- зривайте яблука разом із плодоніжками, так вони будуть довше зберігатися;*
- не протирайте і не мийте яблука, щоб не стерти шар воску, який захищає їх від псування;*
- довго зберігатися можуть лише зірвані яблука, а не ті, які ви зібрали з землі.*

Як правильно зберігати яблука на зиму

Як і інші фрукти з зернами (груші, айва), яблука потрібно зберігати в прохолодному, затіненому, сухому місці. Найкраще, якщо у вас є низькотемпературний льох. В такому місці фрукти можуть зберігатися в гарному стані до 10 місяців.

ТАКОЖ ВАРТО ЗАПАМ'ЯТАТИ КІЛЬКА ВАЖЛИВИХ ПРАВИЛ ЗБЕРІГАННЯ ЯБЛУК:

Як зберігати яблука в квартирі? Чудовим місцем, яке допоможе подовжити термін придатності улюблених фруктів, є холодильник. Там яблука можуть зберігатися свіжими 6-8 тижнів.

Ще одним варіантом зберігання яблук у квартирі може стати будь-яке темне, прохолодне місце, наприклад, балкон.

Не зберігайте їх з іншими фруктами – а все тому, що яблука виділяють етилен (газоподібний гормон), який змушує інші фрукти та овочі швидше достигати. Тому варто класти їх до окремих ящиків чи картонних коробок.

Обов'язково перевірте яблука – видаліть плями та швидко споживайте пом'яті плоди. Якщо ви цього не зробите, інші також можуть зіпсуватися за короткий термін. Якщо зберігаєте разом багато яблук, час від часу їх потрібно перевдивлятися.

Ще один ефективний спосіб зберігання яблук – у папері. Однак, він підходить лише в тому разі, якщо ви не знаєте, як зберігати яблука в квартирі, і у вас їх не так багато. Кожен плід потрібно обгорнути в папір чи газету і покласти плодоніжкою догори.

Якщо у вас приватний будинок і є багато місця, можна розкласти плоди до окремих дерев'яних ящиків, а невеликі партії (до 4 кг) можна також викласти в поліетиленові пакети з дірочками і підвісити до стелі в льосі.

Гарний варіант зберігання яблук – в ємності перекласти плоди папером, сухим піском, деревною стружкою. Не рекомендується використовувати соломку, тому що яблука погано пахнутимуть.

Зверніть увагу, що яблука не можна зберігати в льосі біля картоплі, тому що вони швидко почнуть гнити і можуть вкритися плямами.

ГОРОСКОП

ОВЕН

Основні події відбуватимуться не на зовнішньому, а на внутрішньому, емоційному плані. Тому прислухайтеся до інтуїції – це допоможе вам уникнути небезпек і отримати відповіді на масу запитань.

ТЕЛЕЦЬ

Не залишайтеся осторонь подій, які відбуваються навколо. Ваші плани мають усі шанси на успіх. Середина тижня – найпродуктивніший період.

БЛИЗНЯТА

Зможете знайти вихід зі ситуації, яка здавалася безвихіддю. Не соромтеся висловлюватися – у вас завжди знайдуться однодумці. Наприкінці тижня чекайте приємних новин.

РАК

Слід звернути особливу увагу на своє фінансове становище. Уникайте великих покупок, краще відкласти їх на потім. Якщо ви давно збиралися почати якусь справу – почекайте зі стартом тиждень-два.

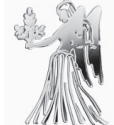
ЛЕВ

Непоганий період для особистого зростання, самовдосконалення, досягнення поставлених цілей і творчої реалізації. Зусилля увінчаються успіхом.

ДІВА

Духовні сили покинуть вас, тож, аби далі вести будь-яку діяльність, візьміть емоції під контроль, повністю абстрагуйтеся і дійте за велінням розуму. Зверніться по допомогу до близької людини.

ТЕРЕЗИ

Можливо, схочеться творчої діяльності або пошуку нової роботи – не відмовляйте собі в цьому задоволенні. Отримаєте шанси помириться з тими, з ким давно посварилися.

СКОРПІОН

Цього тижня ви можете віддатися на волю долі, довіряючи їй вирішення всіх важливих питань. Період сприятливий і для командної роботи.

СТРЕЛЕць

Цей період буде для вас вдалішим, ніж попередні, але навряд ви зможете повністю розслабитися. Імовірні конфлікти через фінанси, доведеться залагоджувати розбіжності з оточенням.

КОЗОРІГ

Перед вами відкриваються нові горизонти, можливості. Ви легко будете розуміти задуми тих, хто поруч, а також те, до чого приведе ваше спілкування з ними. У цей час добре прогнозувати події, складати плани.

ВОДОЛІЙ

Час підбиття підсумків і переоцінки цінностей. Повірте у власні сили: настає сприятливий момент для реалізації давніх задумів. Вам можуть заважати сумніви, але ви з усім упораєтесь. Вихідні сприятливі для дружнього спілкування.

РИБИ

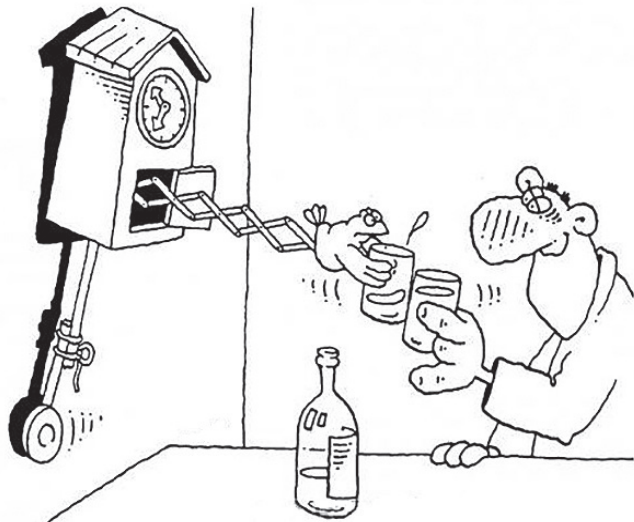
Якщо намітили щось серйозне, то, перш ніж приступити до реалізації планів, скористайтеся досвідом старших: колеги, друзів чи рідних. З'явиться привід продемонструвати всі свої таланти.

АНЕКДОТИ

Дізнавшись про теорію корпускулярно-хвильового дуалізму, обленерго почало надсилати дві платіжки: за світло у вигляді частинок та за світло у вигляді хвиль.

Щоб онуки погостювали довше, бабуся перевела всі ваги у будинку на 5 кг назад.

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 7. Людина, яка добровільно готова витратити свої сили, час і талант заради допомоги іншим та на користь держави, не чекаючи винагороди. 8. Мер Харкова, який спростував фейк про швидку здачу міста. 11. «Літають вражі кулі, лунко рвуться міни, В атаку звірі люті вже котрий раз ідуть, Та не здолати їм нашу рідну Україну, Бійці – наші ... цього їм не дадуть» (В. Карась). 12. «У нас війна, немає часу на всі ці сигнали – це ж не пінг-понг, це про людське ... Ми ще раз просимо – вирішуйте це швидше» (В. Зеленський зі звернення до лідерів Європи). 13. Містечко під Києвом, відоме своїм аеродромом, який вдалося відстояти українським військам. 16. «... наш Бандера, Україна – мати, Ми за Україну будем воювати» (з пісні). 17. «Ми йдемо в бій переможною ходою, Тверді, міцні, незламні, мов граніт, Бо плач не дав нікому ще свободи, Хто ... – той здобуває світ» (Марш української армії). 18. Федеральний канцлер Німеччини ... Шольц, який висловився проти перекидання бойових літаків на допомогу Києву. 19. «Зродились ми великої години, З пожеж війни і полум'я вогнів. Плекав нас ... за долю України, Зростив в нас гнів і лють до ворогів» (Марш Нової Армії). 22. «Прийшли окупанти до нас в Україну, Форма новенька, военні ..., та трохи поплавився їх інвентар: Байрактар! Байрактар!» (з пісні). 23. Оперативне об'єднання Сухопутних військ Збройних Сил України у північній частині нашої держави зі штабом в місті Чернігів. 29. Турецький ударний оперативно-тактичний безпілотний літальний апарат, який наводить жах на російських окупантів. 31. Президент росії, який о 5-ій ранку 24 лютого оголосив про початок війни проти України. 32. Ім'я гетьмана України, на честь якого названо корабель (фрегат), який 3 березня був частково затоплений, щоб ним не скористалися вороги. 33. Місто на півночі України, за який точаться бої з перших днів вторгнення російських окупантів. 34. Той, хто здійснює військові акти, включаючи вбивства, вибухи, захоплення заручників для досягання своїх цілей.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. «Їх доводи – все озброєння різне: Потужні ракети, машини залізні. У нас на всі доводи є ... – Байрактар! Байрактар!» (з пісні). 2. «Україна наша, Україна – мати, За що ж тебе, милая, прийшов гвалтувати, Отой ... з москвитів, оті недолюдки? За що принесли стільки горя й смутку» (з пісні). 3. Місто на півдні України, яке фактично заблоковане від першого дня війни. 4. Президент Європейської комісії ... фон дер Ляєн, яка анонсувала четвертий пакет санкцій проти росії. 5. «Навіщо 80 років повторювати» Ніколи знову», якщо коли бомба падає на ... Яр, світ залишається мовчазним» (В. Зеленський після ракетного удару по Київській телевежі). 6. «Байрактар, москалям несе ..., Байрактар, подарунки для ординців, На прощання помахав їм із-під хмар і пошле свій вогняний привіт» (з пісні). 9. Північноатлантичний альянс, який побоявся перекрити небо над Україною. 10. Місто на півночному сході України, в яке вранці 24 лютого вторглися російські окупанти з нічним бомбардуванням житлових масивів. 14. «Велику правду для усіх єдину, Наш гордий клич народові несе: Вітчизні будь ти вірний до загину, Нам ... вище понад усе!» (з пісні). 15. «Російська ... справи заводить, На вбивцю рашистів ніяк не знаходить, Хто ж винен, що в нашому полі глухар? Байрактар! Байрактар!» (з пісні). 20. Директор ФСБ росії, один з головних

Господь у своїй мудрості навмисно позбавив жінок банкові відкривальних м'язів.

Інакше вони всі би відмовлялися виходити заміж.

– Як ви стали космонавтом?
– Кудись не туди тицьнув в "Дії"...

Якщо ніхто досі не повернувся з майбутнього, аби зупинити тебе, значить, не такі вже й погані рішення ти приймаєш.

Одеса:
– Боря, твоїй нареченій 25 років, вона стара...

– Мама, вона не стара, і виглядає лише на 18.

– Стара та ще й хитра...

Низька культура, на відміну від високої, до-

зволяє людині залишатися собою, навіть коли вона нап'ється.

Як стати поганою людиною. Інструкція:

1. Дати гроші у борг.
2. Довго чекати.
3. Запитати, коли нарешті віддадуть.

Готово. Ви – погана людина.

– Хотів тебе спитати як у досвідченого адвоката...

– Постривай, тобі потрібна порада чи консультація?

– А в чому різниця?

– Порада – безкоштовна, консультація за гроші.

– Порада, звичайно.

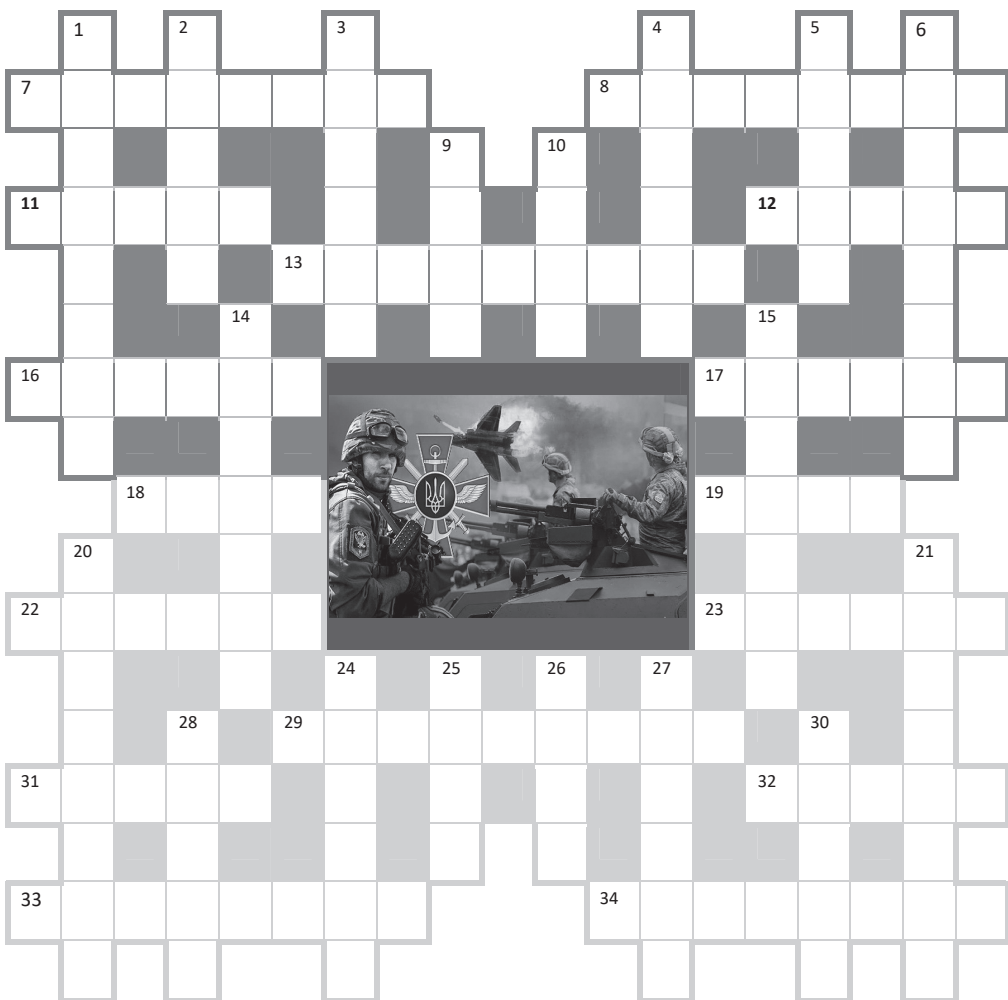
– Ось тобі моя порада: запишися на консультацію.

Одеська маршрутка:
– Чоловіче, що це ви наді мною нависаєте?!

– Але ж я вас навіть не торкаюся!

– Ви мені ауру мнете...

КРОСВОРД "ОБОРОНА УКРАЇНИ"

соротників режиму путіна. 21. Країна східної Європи, президент якої підтримує окупацію України путіним, а його народ не хоче йти на війну. 24. Друге по чисельності місто України, яке зазнало найбільше авіаударів російських бомбардувань. 25. Український півострів в Чорному морі, з якого російські окупанти почали наступ на Херсон та Миколаїв. 26. «Це ж треба мати сатанинський намір, Таїть в собі невиліковний ..., Щоб тяжко так знущатися над нами, Та ще у всьому звинувачувати нас!» (Л. Костенко). 27. Чинний президент США, який підтримує Україну у війні з росією. 28. «На землі нашій йде ... – Гори зброї та ріки крові, Ви скажіть в чому наша вина? Звідки ненависть ця не здорова?» (Н. Ковтун). 30. Підземний вид транспорту – головне бомбосховище Києва під час авіаударів по місту.

Підготував Мар'ян Слоцький

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA 65312378000026004246173001 у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 312378, код ЄДРПОУ 25439910.
Номер видруковано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1500 екз. Замовлення № 1698.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Гонорар виплачується тільки за замовленими матеріалами. • Переплатний індекс газети "Ужгород" для індивідуальних передплатників – 41807, для юридичних осіб – 01807.